Шановний учаснику,

нагадуємо, що для забезпечення прозорості та об'єктивності оцінювання творче завдання ***деперсоніфіковано****. Тому, будь ласка, не підписуйте його та не залишайте відомостей про місце Вашого навчання.*

Дякуємо за співпрацю на нехай щастить!

Оргкомітет Олімпіади

Творче завдання

Децентралізація влади: успішний хід реформ

(на прикладі Вашковецької об'єднаної територіальної громади (ОТГ) Чернівецької області)

Проведення реформ в системі місцевого самоврядування відповідає загальному стратегічному курсу держави, який відображено в Стратегії сталого розвитку «Україна-2020». У Стратегії зазначено, що метою політики держави є відхід від централізованої моделі управління, забезпечення спроможності місцевого самоврядування, побудова ефективної системи територіальної організації влади.

У 2014 році Кабінет Міністрів України ухвалив Концепцію реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні (далі – Концепція), а також План заходів з її реалізації. У вересні 2016 року затверджено нову редакцію Плану заходів, що ознаменувало перехід до дієвих кроків щодо проведення реформи місцевого самоврядування у напрямку децентралізації влади. Положення Концепції розвинуто та відтворено в Законах України «Про співробітництво територіальних громад» та «Про добровільне об'єднання територіальних громад».

Відповідно до зазначених документів, в кожному регіоні розроблено програмні документи щодо розвитку територіальної організації влади і формування спроможних територіальних громад. Рішення, що окреслені в цих стратегічних документах, реалізуються в життя. Лише за 2015 рік у країні добровільно об'єднались 794 сільських, селищних, міських рад, створивши 159 об'єднаних територіальних громад.

Згідно з Перспективним планом формування територій громад Чернівецької області, що був схвалений у липні 2015 року, в області було утворено 10 об'єднаних територіальних громад, з них 1 міська, 1 селищна та 8 сільських.

На формування ОТГ в області впливають такі основні фактори:

- висока щільність населення у рівнинних регіонах (об’єднання навіть двох сільських рад може привести до утворення громади чисельністю понад 10 тис. населення);
- поліетнічний склад населення;
- наявність гірської місцевості з дуже низькою щільністю населення.

Ці фактори обумовлюють формування об’єднаних територіальних громад та їх розташування, а також функції та завдання, які стоять перед ними.

Згідно зі ст. 16 Закону України «Про місцеве самоврядування», органи місцевого самоврядування (ОМС) є юридичними особами і наділяються владними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону. Матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування є рухоме і нерухоме майно, доходи місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у комунальній власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, а також об'єкти їхньої спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад.

Відповідно до ст. 10. Закону України «Про добровільне об’єднання територіальних громад» держава здійснює фінансову підтримку добровільного об’єднання територіальних громад шляхом надання коштів у вигляді субвенцій на формування відповідної інфраструктури згідно з планом соціально-економічного розвитку такої територіальної громади. Загальний обсяг фінансової підтримки розподіляється між бюджетами об’єднаних територіальних громад пропорційно до площі ОТГ та кількості населення. Порядок надання субвенцій з державного бюджету об’єднаним територіальним громадам встановлюється Кабінетом Міністрів України.

У Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» в розділі ІІ визначено основні питання, які вирішують ради та їх органи, зокрема:

- затвердження структури, складу, регламенту ради та статуту громади;
- затвердження програм соціально-економічного та культурного розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць, цільових програм з інших питань місцевого самоврядування, а також плану роботи ради;

- заснування аудіовізуальних (електронних) засобів масової інформації відповідної ради;
- прийняття рішень про проведення місцевого референдуму та виборів органів державної влади, місцевого самоврядування та сільського, селищного, міського голови;
- прийняття рішень про наділення органів самоорганізації населення окремими власними повноваженнями органів місцевого самоврядування, а також про передачу коштів, матеріально-технічних та інших ресурсів, необхідних для їх здійснення;
- затвердження місцевого бюджету, звіту про виконання та внесення змін до бюджету;
- встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України, а також пільг по місцевих податках і зборах, а також земельному податку;
- прийняття рішень щодо здійснення місцевих запозичень;
- управління майном підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад та їх відрахуваннями до місцевого бюджету;
- створення у разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення з іншими суб'єктами комунальної власності спільних проектів або спільного фінансування (утримання) комунальних підприємств, установ та організацій, визначення повноважень цих органів (служб);
- вирішення відповідно до закону питань регулювання земельних відносин, а також питань про надання дозволу на спеціальне використання природних ресурсів місцевого значення та скасування такого дозволу;
- прийняття рішень про організацію територій і об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та інших територій, що підлягають особливій охороні;
- питання культурного розвитку та організації дозвілля;
- надання відповідно до законодавства згоди на розміщення на території села, селища, міста нових об'єктів, у тому числі місць чи об'єктів для розміщення

відходів, сфера екологічного впливу діяльності яких згідно з діючими нормативами включає відповідну територію;

- прийняття рішень з питань адміністративно-територіального устрою, затвердження в установленому порядку місцевих містобудівних програм, генеральних планів забудови відповідних населених пунктів, іншої містобудівної документації;
- встановлення відповідно до законодавства правил з питань благоустрою території населеного пункту, забезпечення в ньому чистоти і порядку, торгівлі на ринках, додержання тиші в громадських місцях, за порушення яких передбачено адміністративну відповідальність;
- прийняття рішень з питань боротьби зі стихійним лихом, епідеміями, епізоотіями; визначення територій, на яких можуть проводитися потенційно небезпечні заходи;
- створення комунальної аварійно-рятувальної служби;
- вирішення питань у сфері поводження з небезпечними відходами;
- вирішення інших питань у межах повноважень.

Відповідно до ст. 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчими органами сільських, селищних, міських рад є виконавчий комітет ради; відділи, управління та інші виконавчі органи, що створюються радами.

ОТГ Вашковецька створена на базі сіл Сокирянського району Чернівецької області. Чисельність населення становить близько 5 тис. осіб.

Чисельність апарату управління виконкому ОТГ станом на 01.01.2017 року становила за штатним розписом 22 особи (18 за фактом). Співвідношення службовців та кількості жителів на 1 службовця становить 224. Видатки на утримання органів місцевого самоврядування становили 947,6 тис. грн., з них 757,5 тис. грн. складала зарплата (на фінансування виконавчих структур ОТГ - відповідно 724 тис. грн. всього, з них 607 тис. грн. на зарплату). Зазначимо, що це найменші видатки на ОМС серед всіх ОТГ області. Зокрема, видатки на утримання виконавчих структур Глибоцької ОТГ зі штатним розписом у 60 осіб (44 за фактом) становили 3,7 млн. грн.

На сесіях сільської ради було затверджено низку програм, керівництво та контроль за реалізацією яких покладається на відповідні постійні комісії сільської ради. Це, зокрема, такі програми, як:

- ✓ Програма підтримки міні-проектів розвитку місцевих ініціатив;
- ✓ Програма утримання та ремонту автомобільних доріг;
- ✓ Програма розвитку фізичної культури та спорту;
- ✓ Програма підтримки військовослужбовців;
- ✓ Програма «Обдарована молодь»;
- ✓ Програма профілактики правопорушень;
- ✓ Програма забезпечення пожежної безпеки;
- ✓ Програма соціальної підтримки малозабезпечених верств населення «Турбота».

З 1 квітня 2018 року починає діяти електронна система реєстрації та ведення відносин лікаря та пацієнта. Фінансування роботи лікарів первинної ланки відбуватиметься за принципом «гроші йдуть за пацієнтом». Для пацієнтів це означає, що можна вільно обрати будь-якого сімейного лікаря без урахування місця реєстрації та змінити його (наприклад, якщо потрібно переїхати в інше місто).

Десять об’єднаних громад Чернівецької області мають змогу отримати кошти Європейського Союзу в сумі 587 тис. євро на створення мережі підтримки бізнесу, формування кооперативів, підвищення фахового рівня представників малого бізнесу. Це стало можливим завдяки проекту «Різні громади – спільні рішення для економічного зростання», який презентували асоціація органів місцевого самоврядування Чернівецької області «Агенція розвитку громад Буковини» та об’єднані громади – члени.

На підставі аналізу представленої інформації надайте відповіді на наведені запитання. Усі відповіді мають бути обґрунтованими.

1. Перелічити принципи функціонування ОТГ. Вказати, в яких нормативно-законодавчих актах вони зазначені (8 балів).

2. Визначити мінімальну структуру виконавчих органів ОТГ, виходячи з їх функцій та завдань (12 балів).

3. Зазначити принаймні 3 напрями боротьби з корупцією та запобігання корупційних дій в ОТГ (8 балів).

4. Назвати основні фінансові ресурси ОТГ та можливі джерела їх поповнення (8 балів).

5. Обґрунтувати основні напрями розвитку е-урядування в ОТГ (8 балів).

6. Розробити критерії, що мають бути дотримані при відборі проектів, які можуть отримати фінансування від ЄС (6 балів).

Використані джерела:

1. Вашковецька сільська об'єднана територіальна громада – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://vashkovetska-gromada.gov.ua/

2. Про місцеве самоврядування в Україні. - Закон України від 21 травня 1997 року № 280/97-вр, поточна редакція — від 24.02.2018 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80/page

3. Про добровільне об’єднання територіальних громад Закон України від 5 лютого 2015 року № 157-VIII №157-19, поточна редакція — від 01.01.2018 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/157-19/page

4. Титаренко Л.М. Органи влади в контексті реформування публічного управління /Л.М.Титаренко // Взаємозв’язок політики і управління: теоретичний і прикладний аспект: матеріали круглого столу /За заг. ред. С.О.Шевченка. – Д.: ДРІДУ НАДУ, 2016. – С.143-145.

5. Щодо питань складання штатних розписів органів місцевого самоврядування: Лист Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України №8/13-284-15 від 07.08.2015 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FN013687.html

6. Ярмистий М., Халавка Т. Формування виконавчих структур в об’єднаних територіальних громадах: закордонний досвід, українські реалії та перспективи: Наукове видання /Микола Ярмистий, Тарас Халавка. - Чернівці: Букрек, 2017. – 76 с.